

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22230/2024
16.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници малолетне тужиле АА из ..., коју заступа мајка ББ, чији је пуномоћник Јован Михајловић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Миодраг Павичић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 183/24 од 03.04.2024. године, у седници одржаној 16.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 183/24 од 03.04.2024. године у потврђујућем делу става првог изреке и ставу другом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П2 329/2023 од 01.12.2023. године, ставом првим изреке, измењена је пресуда Основног суда у Зрењанину П2 78/19 од 12.12.2019. године у делу који се односи на висину обавезе издржавања малолетне тужиле и обавезан тужени да почев од 05.06.2023. године па убудуће, док за то постоје законски услови, плаћа малолетној тужилји на име доприноса за издржавање износ од 30.000,00 динара месечно и то до 10. дана у месецу за текући месец, као и да доспеле рате плати одједном у року од 15 дана, с тим да на сваку доспелу рату плати законску затезну камату почев од доспелости па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле у делу преко досуђеног износа на име доприноса издржавања од стране туженог од 30.000,00 динара до траженог износа од 50.000,00 динара, за износ од 20.000,00 динара. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 183/24 од 03.04.2024. године, ставом првим изреке, жалба тужиле је делимично усвојена, делимично одбијена, а првостепена пресуда у побијаном одбијајућем делу одлуке о главном захтеву и одлуке о трошковима поступка преиначена тако што је обавезан тужени да на име свог дела доприноса за издржавање тужиле поред досуђеног износа од 30.000,00 динара месечно плаћа још 5.000,00 динара (укупно 35.000,00 динара), почев од дана подношења тужбе

05.06.2023. године па убудуће, док за то постоје законски услови, доспеле рате одједном, а убудуће сваког 10. у месецу за текући месец, с тим да на сваку доспелу рату плати законску затезну камату почев од доспелости па до исплате, као и да тужилји накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 62.500,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, док је првостепена пресуда у преосталом побијаном, непреиначеном делу, потврђена. Ставом другим изреке обавезан је тужени да на име трошкова жалбеног поступка тужилји исплати износ од 18.000,00 динара, док је ставом трећим изреке одбијен захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилја је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), па је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, законска заступница тужилје живела је у ванбрачној заједници са туженим која је трајала до 2019. године. У току трајања те заједнице дана ... године рођена је малолетна тужилја, која је пресудом првостепеног суда П2 78/19 од 12.12.2019. године поверена мајци на самостално вршење родитељског права, затим је уређен начин одржавања личних односа туженог и тужилје, а тужени је обавезан да на име издржавања плаћа износ од 25.000,00 динара месечно почев од 07.02.2019. године па убудуће док за то постоје законски услови. По наведеној пресуди тужени редовно измирује обавезе. Тужилја сада похађа ... разред основне школе. Мајка тужилје је запослена на ... „...“ у ... и у периоду од априла 2022. до марта 2023. године остварила је зараду у најмањем нето износу од 70.870,00 динара, до највишег износа од 104.814,38 динара. Мајка тужилје је 2007. године путем стамбеног кредита купила стан у ... површине 75 м² који кредит ће отплаћивати наредних 13 година, а месечна рата износи 152,51 евро. Нико јој не пружа материјалну помоћ у издржавању малолетног детета. На месечном нивоу на име куповине обуће и одеће за тужилју се издваја 20.000,00 динара. За почетак школске године за тужилју је законска заступница платила књиге за ... разред у износу од 18.000,00 динара, школски прибор и слично, за шта је издвојен износ од 10.000,00 динара. За дневне потребе тужилје законска заступница издваја 300,00 динара, за рођендане се издваја по 1.000,00 динара, док се за биоскоп, позориште и слично издваја око 5.000,00 динара месечно. Од када родитељи тужилје не живе заједно, тужилја иде са оцем на одмор три пута годишње. Тужилја и тужени добро функционишу, виђају се сваког другог викенда и уторком и четвртком. Тужилја проводи време код оца без икаквог финасијског учешћа мајке, а отац јој је плаћао школу у природи и све трошкове које је имала ван редовних. Сваке године тужени јој је куповао књиге, с тим да је за 2023. годину књиге купила мајка. Тужени је за месец април, јул, август, септембар и октобар 2023. године у име тужилје уплатио чланарину одбојкашком клубу у износу од 2.000,00 динара за сваки месец. Тужени је рођен ... године, и корисник је старосне пензије, која је за период од марта 2022. до октобра 2022. године износила 100.875,38 динара, затим за новембар и

децембар 2022. године 109.954,16 динара, а за период од јануара до фебруара 2023. године 123.258,61 динара. Поред тужиле тужени има два пунолетна сина и изнајмљује стан у ... како би проводио више времена са тужиљом, и на име трошкова закупнине и режијских трошкова плаћа 300 евра месечно.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредаба члана 160. у вези са чланом 164. Породичног закона закључио је да су се измениле околности на основу којих је донета претходна одлука и првостепеном пресудом је повећао допринос туженог за издржавање малолетне ћерке на износ од 30.000,00 динара почев од подношења тужбе па убудуће, док је у преосталом делу одбио постављени захтев до тражених 50.000,00 динара.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право у погледу одлуке о висини издржавања. Закључио је да су се измениле околности на основу којих је донета ранија пресуда, јер је тужилца сада ученик ... разреда и свакако су, осим повећаних потреба за исхрану, гардеробу, увећане и њене школске потребе. Суд је ценио и чињеницу да мајка тужиле доприноси њеном издржавању и непосредном бригом и старањем, као и чињенице које се тичу животног стандарда туженог, па је закључио да околности на страни туженог њему дозвољавају плаћање већег износа од онога који је утврђен првостепеном пресудом, и то без штете по његову егзистенцију и животни стандард, због чега је преиначио првостепену пресуду повећањем доприноса туженог издржавању тужиле.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је одлуку о висини доприноса туженог издржавању малолетне ћерке донео правилном применом материјалног права.

Одредбама члана 160. Породичног закона прописани су критеријуми за одређивање издржавања по којима се издржавање одређује према потребама повериоца, могућностима дужника издржавања при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1), притом потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3).

Одредбама члана 162. истог закона регулисано је одређивање висине издржавања у новчаном износу и поред осталог прописано да ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Промена висине издржавања прописана је одредбом члана 164. Породичног закона тако што се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

У конкретном случају, приликом одлучивања о захтеву тужиле за измену раније одлуке, побијаном пресудом је правилно закључено да су се промениле околности које утичу на испуњење обавезе туженог да доприноси издржавању

малолетне ћерке, првенствено јер је она четири године старија и њене потребе су по природи ствари повећане, а и тужени је у могућности да доприноси издржавању ћерке у већем износу од износа утврђеног пресудом од 12.12.2019. године.

Ревизијом малолетне тужиље побија се другостепена пресуда у делу у коме је потврђено делимично одбијање њеног захтева, уз констатацију да она неће моћи да достигне онај животни стандард којим живи тужени. Супротно оваквим наводима, а узимајући у обзир потребе тужиље утврђене током поступка, следи да се висином издржавања одређеном у износу од 35.000,00 динара оне у највећем делу подмирују, при чему је и законска заступница, као родитељ, такође дужна да осим старањем и негом, доприноси и издржавању малолетне тужиље. С тим у вези, критеријум установљен одредбом члана 162. став 3. Породичног закона представља посебно, допунско правило када је поверилац издржавања дете и подразумева утврђење животног стандарда родитеља (дужника издржавања), како би и детету био омогућен најмање такав ниво животног стандарда какав ужива родитељ који је у обавези да доприноси његовом издржавању. Стога, у постојећим околностима, досуђени износ јесте довољан за подмирење потреба малолетног детета и за омогућавање најмање таквог нивоа животног стандарда који ужива тужени, као дужник издржавања, а који животни стандард, управо због својих могућности, он јесте у стању да обезбеди, без опасности по сопствену егзистенцију. У том контексту, за оцену правилности закључка другостепеног суда није од значаја обрачун изложен у ревизији, као аргумент за могућност туженог да доприноси издржавању малолетне тужиље у износу вишем од одређеног, који је већ био изнет у жалби и био је предмет правилне оцене другостепеног суда.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом одредаба чланова 153. и 154. ЗПП, а у вези са одредбом члана 207. Породичног закона.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**